

Η απελευθέρωση των απολύσεων

Του Πάσχου Μανδραβέλν

Το πλαφόν στις απολύσεις του ιδιωτικού τομέα βασίζεται στη θεωρητική σύλληψη ότι οι καπιταλιστές θα πιουν το αίμα των εργαζομένων και, όταν πλέον δεν τους χρειάζονται, θα τους πετάξουν στον δρόμο σαν συμμένες λεμονόκουπες. Αυτή η σύλληψη (στο πιο θεωρητικό της, δηλαδή της αντίθεσης κεφαλαίου και εργασίας) είναι σωστή. Λογικά οι εργοδότες συνάπτουν ένα συμβόλαιο με τους εργαζομένους, από το οποίο και τα δύο μέρη προσπαθούν να επωφεληθούν όσο περισσότερο μπορούν. Επειδή όμως οι κεφαλαιοκράτες στη βιομηχανική εποχή κατείχαν τα σπάνια μέσα παραγωγής (ενώ η προσφορά εργασίας πλεόναζε),

υπήρχε ανισορροπία ισχύος. Είναι αληθές ότι, πριν από την οργάνωση των εργαζομένων σε συνδικαλιστικές ενώσεις, οι κεφαλαιοκράτες τούς αντικαθιστούσαν μόλις είχαν την ευκαιρία με πιο φθηνούς.

Η πρόοδος όμως της τεχνολογίας επέφερε μεγάλες αλλαγές* σημαντικότερες από όσες έφερε ο, πολύτιμος στη βιομηχανική εποχή, συνδικαλισμός.

Πρώτον, έκανε τα μέσα παραγωγής πιο φθηνά (που σημαίνει ότι μείωσε την ισχύ του κεφαλαιοκράτη) και, δεύτερον, αντικατέστησε στο μεγαλύτερο ποσοστό την ανειδίκευτη εργασία με μηχανές. Το συγκριτικό πλεονέκτημα των επιχειρήσεων πλέον δεν

είναι ούτε οι μηχανές (που λόγω τεχνολογικής προόδου απαξιώνονται γρήγορα) ούτε η φθηνή ανειδίκευτη εργασία η οποία αντικαθίσταται από τις μηχανές. Είναι η γνώση και η καινοτομία την οποία όμως οι εργαζόμενοι παράγουν. Το

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

μυαλό, οι γνώσεις και οι δεξιότητες των ανθρώπων είναι το πολυτιμότερο κεφάλαιο των επιχειρήσεων. Συνεπώς το κίνητρο των απολύσεων δεν είναι όπως παλιά το κόστος της εργασίας. Τώρα είναι ο οικονομικός κύκλος ή η απαξίωση κλάδων και πρακτικών παραγωγής.

Εχουμε, λοιπόν, νομοθεσία που απαντά στα παλιά προβλήματα και η οποία δίνει ψευδαισθήσεις προστασίας, αλλά στην ουσία καθυστερεί την πρόοδο των επιχειρήσεων και συνεπώς της οικονομίας. Αυτό είναι εμφανές από

αναρωτηθούν οι ευαίσθητοι της προόδου. Αυτοί θα έπρεπε να είναι στη φροντίδα του κράτους. Η απαγόρευση των απολύσεων δεν καθυστερεί απλώς τον εκσυγχρονισμό του ιδιωτικού τομέα. Μεταθέτει και το βάρος της προστασίας από το κράτος στην επιχείρηση.

Αντί δηλαδή να έχουμε ένα ισχυρό και καλά χρηματοδοτημένο (από τους φόρους κερδοφόρων εταιρειών) κράτος πρόνοιας που θα προστατεύει εκείνους που ο εκσυγχρονισμός των δομών της οικονομίας αφήνει απέξω, μέχρι αυτοί να επανενταχθούν, έχουμε ένα κράτος που βολεύει τη γραφειοκρατία του* αντί να προστατεύ-

ονται οι άνθρωποι, προστατεύονται βραχυχρονίως απαξιωμένες θέσεις εργασίας μέχρι την τελική απαξίωση των ίδιων των επιχειρήσεων.

Ετσι στο τέλος και ανεργία έχουμε, αλλά και μηδαμινή προστασία των ανέργων* δίνεται χαρτζιλίκι ως επίδομα (και για ελάχιστο χρονικό διάστημα) και η επανένταξη των ανέργων (ακόμη κι αν η επιμόρφωση γίνεται σωστά) πάει στράφι, αφού δεν εκσυγχρονίζονται ταυτοχρόνως οι επιχειρήσεις για να αναζητούν τις νέες δεξιότητες που οι άνεργοι αποκτούν. Τελικό αποτέλεσμα; Συνεχίζουμε όλοι να κρώζουμε στο τέλμα δίχως να λύνουμε προβλήματα...

Η ΑΥΓΗ

Η πειθαρχημένη κοινωνία

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΑ

Η πειθαρχημένη κοινωνία είναι το όραμα και η στρατηγική του ηγεμόνα, της ελίτ, των κυρίαρχων, της τάξης των πλουσίων: οι κυβερνήσεις τους χειραγωγούν τη συμμετοχή, τη δημοκρατία, τα αισθήματα και τις επιθυμίες καταστέλλοντας κάθε αντίσταση ή παραγωγική δράση ανεξάρτητη από το κεφάλαιο.

Η κίνηση πολιτικής χειραφέτησης αναδεικνύει την ενότητα και τη δυνατότητα για ανατροπή. Το αίτημα να πέσει η κυβέρνηση συμπυκνώνει τη λαϊκή διαμαρτυρία και το αίτημα πολιτικοποιείται με την ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ σε φορέα αυτής της ανάγκης για μια άλλη πολιτική. Η πειθαρχηση έρχεται να ευνουχίσει κάθε κίνηση που δεν εξυπηρετεί την κυρίαρχη τάξη και εισάγει το αίσθημα της ανασφάλειας ως το αποτέλεσμα στην απειθαρχία, την αντίσταση και την ελευθερία.

Η «δημοκρατία» τους γίνεται κάτι αβάσταχτο και η συμμετοχή ένα βάρος γεμάτο ευθύνες. Η μετάθεση αποτελεί το πολιτικό ψυχοαστήριο και η ελπίδα το κρυφό ναρκωτικό της ψυχής.

Ζούμε πάνω σε έναν φλοιό ακατέργαστων αισθημάτων και εμπειριών από την ανταγωνιστική καθημερινότητα της βιοπάλης ενάντια στη βιοεξουσία (την εισβολή του κεφαλαίου στη διάρκεια όλης της μέρας - ζωής μας). Όλα αυτά τα αισθήματα είναι αποτέλεσμα της δραστηριότητας που έχουν υποτιμήσει οι γραφειοκράτες των κομμάτων της επανάστασης και των κινημάτων γιατί δεν ταιριάζει με την αφήγηση της "μεγάλης μέρας", του απελευθερωτικού γεγονότος και της ηγεμονίας των ιδεών τους.

Η απείθαρχη καθημερινότητα είναι η συντακτική συνεύρεση της επιπόνησης - δημιουργίας, της φαντασίας και της συνεχούς παρατήρησης και ελέγχου στο πεδίο της βιοπάλης. Αυτά τα τρία στοιχεία γίνονται το ατομικό και συλλογικό εργαστίρι της επανάστασης, που δεν εκφράζεται (τουλάχιστον ακόμα) ως συγκροτημένη τάξη που απαιτεί εργατικό κράτος, αλλά ως μια ασυγχρόνιστη δοκιμή για κάτι διαφορετικό αλλά αποτελεσματικό χάριν της ισότιμης συνεργασίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ συσπειρώνει τη δυνατότητα για πολιτική χειραφέτηση και γι' αυτό αναγνωρίζεται ως η αυριανή κυβέρνηση. Η μεγάλη διαφορά είναι ότι δεν θέλει κρατισμό με ένα εργατικό κράτος ή αστική δημοκρατία και ηγεμονία αλλά τη δημιουργία του κοινωνικού - πολιτικού περιβάλλοντος όπου απελευθερώνεται η λαϊκή ευφυΐα δημιουργώντας νέους θεσμούς συνεργασίας, αυτοδιαχείρισης των άμεσα ενδιαφερομένων, νέων συνεταιρισμών, νέων παραγωγικών σχέσεων και όλα αυτά σε μια συντονισμένη υπεράσπιση από την κυβέρνηση της Αριστεράς.

Το κοινό όφελος και η υπεράσπιση της δημοκρατίας, διευρυμένης σε όλα τα πεδία των κοινωνικών, δημόσιων αγαθών, και αυτών όλων αναγνωρισμένων ως το κοινό καλό, αποτελεί, για την κυβέρνηση της Αριστεράς, τη ριζοσπαστική απάντηση στο ερώτημα: Τι γίνεται σήμερα και αύριο.

Δημοκρατία και κοινό καλό είναι η απάντησή μας στην απειθαρχία στις προταγές του κεφαλαίου, του καπιταλιστικού κράτους, της ηγεμονίας, όχι μόνο για τη χώρα αυτή, αλλά για όλο τον κόσμο.

ΤΟ ΒΗΜΑ

Ο παραλογισμός της τρούικας

Είναι απολύτως επιβεβλημένη η απόφαση των δυο πολιτικών αρχηγών, να προχωρήσουν μέχρι το τέλος του έτους σε νομοθετική ρύθμιση για το θέμα των πλειστηριασμών, έστω και χωρίς να υπάρχει συμφωνία με την τρούικα.

Η παράλογη επιμονή των εκπροσώπων των δανειστών να καταργηθεί ουσιαστικά κάθε προστασία, όσων δανειστών αδυνατούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες, έρχεται να προσθέσει ένα ακόμα κοινωνικό πρόβλημα, σε μια χώρα που μαστίζεται από την ανεργία, όπου χιλιάδες δανειολήπτες είδαν να ανατρέπονται πλήρως οι συνθήκες ζωής και επιβίωσης τους.

Οι όποιοι επιτήδειοι επωφελούνται των μέτρων προστασίας, για να μην εκπληρώνουν και αυτοί τις υποχρεώσεις τους, μπορεί να εντοπιστούν, χωρίς να αναγκαστεί η μεγάλη μάζα των πολιτών, που πραγματικά βρίσκεται σε αδυναμία, να χάσει το σπίτι του.

Είναι ακατανόητη όμως η επίμονη των τρούικανών και για ένα άλλο λόγο: Ούτε οι τράπεζες για τις οποίες υποτίθεται ότι κόπτονται να προστατεύσουν, έχουν να κερδίσουν κάτι επί της ουσίας από μια ανεξέλεγκτη έκρηξη των πλειστηριασμών. Όχι μόνο γιατί θα εισπράξουν ελάχιστα από τα οφειλόμενα, αφού η αγορά ακινήτων έχει καταρρεύσει, αλλά γιατί θα αναγκαστούν να απομειώσουν και την αξία των άλλων ακινήτων που έχουν ως ενέχυρα,

αφού θα πρέπει να προσαρμόσουν τα δεσμευμένα κεφαλαία τους, με βάση τις τιμές που θα έχουν πλέον διαμορφωθεί.

Ίσως είναι η ώρα οι ίδιες οι τράπεζες να πάρουν μια πρωτοβουλία για μεγαλύτερες διευκολύνσεις των δανειοληπτών, με σημαντική επιμύηση του χρόνου αποπληρωμής τους ή ακόμα και με ένα ενδεχόμενο κούρεμα για τις περιπτώσεις που αποδεδειγμένα δεν υπάρχει άλλη επιλογή αποπληρωμής.

Αρκετά έχουν ισοπεδωθεί στα χρόνια της κρίσης τα κοινωνικά και ατομικά δικαιώματα. Δεν χρειάζεται μετά τη βίαιη ανακατανομή των εισοδημάτων, που αναγκαστικά προηγήθηκε, να ακολουθήσει και μια εξίσου βίαιη ανακατανομή όσων περιουσιακών στοιχείων έχουν απομείνει...

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Δικά τους τα σαλόνια...

Ο Θ. Καρτερός στην «Αυγή» του ΣΥΡΙΖΑ και ο Γ. Κατερίνης στο «Δρόμο» του Αλαβάνου θρηνούν για τη χαμένη τιμή του ΚΚΕ, ο ένας παρουσιάζοντας την Αλέκα να χορεύει ταγκό με τον Γεωργιάδη, κι ο άλλος τον υπουργό Υγείας να επιδίδεται σε αβρόπτες προς το ΚΚΕ. Κοινός καπνός των δύο σχολιογράφων το γεγονός ότι το ΚΚΕ αρνήθηκε να πάρει τη θέση του ενός ή του άλλου

φαρμακοβιομήχανου, αντίθετα έδειξε και μέσα στη Βουλή ότι η θέση που διατυπώνει δεν έχει καμία σχέση με τη συζήτηση που έγινε τις τελευταίες μέρες με αφορμή το φάρμακο ή εξαιτίας του φαρμάκου, μια συζήτηση όπου η κυβέρνηση και η αξιωματική αντιπολίτευση τσακώθηκαν για το ποιος είναι ντίλερ ποιανού, ποιος είναι πλασιέ της τάδε, της α' ή της β' εταιρείας.